

také záznamem v inventáři »do vlastnictví odevzdáno a půjčkou předáno«, při čemž nesejde na tom, zda-li byl tento záznam učiněn před, anebo až po skutečném odevzdání; vůli účastníků vyjadřuje jasně a srozumitelně. Pokud jde o námitku, že odvolací soud nerozpoznal, že sporným jednáním právním šlo mezi stranami o zajišťovací převlastnění, není tato vzhledem k tomu, že šlo o dokonalou smlouvu kupní, opodstatněna, ale také by jí dovolatelům nebylo nijak pomoheno, neboť nelze sdíletí právního názoru dovolatelů, že by zajišťovacím převlastněním nebylo žalobcem nabyto vlastnictví, poněvadž zajišťovací převlastnění není způsobilé založití platný nabývací titul vlastnictví. Jeť toto, jak z předpisu Šu 10 konk. řádu vyplývá, platným titulem takovým.

Čís. 4086.

Nařízení ze dne 13. září 1919, čís. 524 sb. z. a n. vztahuje se nejen na odběratele elektrické energie za ceny jednotlivé, nýbrž i za ceny paušální.

(Rozh. ze dne 6. srpna 1924, Rv II 368/24.)

Smlouvou ze dne 7. října 1904 udělila obec J. žalující firmě výhradně a jediné právo k zavedení a zařizování elektrického osvětlení v obvodu obce a zavázala ji současně k dodávání elektrické síly a elektrického světla každému jednotlivci v obvodu města. V Šu 16 a 17 smlouvy stanovena jednotná cena elektrického proudu pro všechny odběratele, jejíž zvýšení se mělo státi toliko s přivolením obecního zastupitelstva a v nichž se určoval způsob zjištění množství vypotřeбенého proudu a vyhrazovalo žalující firmě právo, s osobami soukromými dodávání elektrického proudu paušalovati. Žalobkyně pak ujednala se žalovanými paušální poplatek za dodávání proudu. Ve smyslu vládního nařízení ze dne 13. září 1919, čís. 524 sb. z. a n. byly zvýšeny rozhodčím soudem odběrné ceny za proud. Obec J. žalovala o bezúčinnost nálezu, uzavřela však dne 16. prosince 1922 se žalující firmou smír, jímž uznala nález rozhodčího soudu. Žalobě na žalované o zaplacení zvýšených sazeb bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolatelé spatřují nesprávné posouzení právní v tom, že odvolací soud uznal, že jest základem právního poměru mezi stranami smlouva uzavřená dne 7. října 1904 mezi žalobkyní a obcí J., ačkoli dle jejich názoru základem tím je soukromá úmluva mezi stranami, podle které se dovolatelé zavázali od žalobkyně odebírat, a žalobkyně se zavázala jim dodávati ze své elektrárny elektrickou energii za paušalované ceny dle všeobecných podmínek smluvné měsíčně do předu, při čemž dlužno rozuměti paušálními cenami ony, jež byly smlouveny za ujednané množství a sílu žárovek úhrnkem, bez měření proudu elektroměrem. Dovolatelům jest rozhodující okolností, že ceny byly smlouveny mezi stranami, nikoli mezi žalobkyní a obcí J. Dovolatelé míní, že žalobkyně nemůže se ve příčině jich dovolávati výroku rozhodčího soudu ze

dne 10. února 1921 a smíru uzavřeného mezi obcí J. a žalobkyní u zemského civilního soudu dne 16. prosince 1922, protože k těmto došlo na základě vládního nařízení ze dne 13. září 1919, čís. 524 sb. z. a n. a protože toto nemůže býti vztahováno na jejich případ. Podle dovolacích vývodů je smysl a důvod tohoto vládního nařízení, že jenom ti dodavatelé elektřiny mohou se domáhati úpravy v tomto nařízení uvedené a jenom tehdy a jenom proti oněm, u nichž byli povinni dodávati za pevně stanovené ceny, nikoli však u odběratelů, u nichž nebyli povinni dodávati za smluvené ceny, neboť u těchto mohli si odpomoci a skutečně si odpomáhali buď zrušením smlouvy, nebo zvýšením cen. Z toho dovolatelé vyvozují, že sice žalobkyně byla vázána s obcí J. smlouvou ze dne 7. října 1904 dodávati každému jednotlivci v obvodu města, když splní dodávací podmínky, elektrickou energii, avšak dle §u 17 této smlouvy byla ji ponechána volnost ceny proudu s jednotlivci paušalovati, a že toliko jednotkové ceny, placené za energii měřenou počítadlem, nebylo ji dovoleno zvýšiti za souhlasu obce, kdežto paušalovaných cen toto ustanovení se netýká, poněvadž ty mezi žalobkyní a obcí nebyly smluveny, zejména nebyly smluveny jednotné ceny paušalované pro všechny odběratele. Ostatně dle §u 12 dodávacích podmínek má žalobkyně vyhrazeno, že může paušální sazbu zvýšiti kdykoli, z čehož všeho dle dovolatelů vyplývá, že mezi spornými stranami nebyla uzavřena smlouva, kterou by byla žalobkyně vázána dodávati elektrickou energii, za ceny pevně smluvené, ale že také z toho vyplývá, že ani mezi obcí J. a žalobkyní nebylo úmluvy, podle které by byla žalobkyně povinna dodávati žalovaným energii za pevné a trvalé sazby, nýbrž byla mezi spornými stranami uzavřena úplně soukromá smlouva, v níž byly ceny proudu smluveny neodvisle od smlouvy s obcí a byly splatny do předu. Miní tedy dovolatelé, že se na ně nevztahuje ustanovení vládního nařízení ze dne 13. září 1919, čís. 524 sb. z. a n., a že proto smírčím soudem, resp. smírem zemského civilního soudu určené paušální sazby jsou pro ně závaznými teprve od doby, kdy budou s nimi číselně sděleny jako poplatek za v budoucnosti odebíraný proud elektrický, pročež nemohou býti na nich dle účtu ze 16. prosince 1922 požadovány paušální poplatky dle sazeb smírčím soudem (citovaným smírem) vytčených za r. 1919, 1920 a 1921, tedy za minulou dobu, za kterou byly již zaplacený paušálně smluvené ceny. Nelze však dovolatelům přisvědčiti. Odvolací soud dovodil správně, že základem poměru mezi spornými stranami je smlouva uzavřená dne 7. října 1904 mezi žalobkyní a obcí J., že tato smlouva byla ohledně dodávání elektrické energie uzavřena v zájmu a v zastoupení všech obyvatelů (§§ 16 a 17 smlouvy) a že cena elektrického proudu je pro všechny odběratele jednotná, zvýšitelná pouze s přivolením obecního zastupitelstva, byť i bylo odběratelům a žalobkyni dovoleno ceny ty paušalovati. Ale také správně dovodil, že možností paušalisování nestali se tito tak zvaní paušalisté samostatnými, ze smlouvy — a lze ji nazvati vzhledem k stavu věcí smlouvou mateřskou — mezi žalobkyní a obcí uzavřené vyloženými, neboť sluší uznati, že dodávání samotné dílo se stále, na základě mateřské smlouvy, a že paušalování mělo pouze význam ohledně způsobu placení, při němž cenový základ zůstal jednotný, že totiž při paušalování běželo pouze o samostatný výpočet množství

odebrané energie podle do předu vypočteného předpokládaného, tedy nikoli skutečného množství odebrané energie, při čemž se dohoda stran vztahovala jenom na toto smluvní množství odběrné za předpokladu, že to má platiti jako skutečný odběr. Pokud tvrdí dovolání, že uzavřena byla se žalobkyní samostatná smlouva, rozchází se se zjištěním odvolacího soudu, podle kterého kromě paušálu nijaká smlouva zvláštní se žalobkyní nebyla uzavřena. Mohou-li se dovolatelé odvolávat pouze na mateřskou smlouvu, pak o nich musí býti také užito výroku rozhodčího soudu ze dne 10. února 1921 a smíru uzavřeného mezi obcí J. a žalobkyní u zemského civilního soudu dne 16. prosince 1922, ale také předpisů vládního nařízení ze dne 13. září 1919 čís. 524 sb. z. a n. Nelze schváliti jejich právního názoru, že toto vládní nařízení jako mimořádné opatření nouzové, jež proto musí býti vykládáno restriktivně, mluví o odběratelech proudu, má na mysli pouze konsumenty odebírající elektrickou energii za ceny jednotkové za proud měřený počítadlem, nikoli však za paušální ceny. neboť toto nařízení nečiní takového rozdílu mezi odběrateli podle elektroměru a paušalisty, což je vzhledem k nouzovému jeho účelu zcela pochopitelné, poněvadž tímto účelem bylo napravit staré, podle změněných hospodářských nespravedlivé a také pro nepostižitelnost právně neudržitelné smlouvy dodávací, tedy chránilo podnikatele před smluvním vykořisťováním a před nemožností zvýšiti staré, podnikatelsky nemožné ceny. Z toho je zřejmo, že nezáleželo na tom, jakým způsobem je placeno, zda-li podle elektroměru, nebo paušálně, ale na tom záleželo, aby placeno bylo tolik, aby to odpovídalo změněným poměrům výrobním a podnikatelským, čili aby ceny odpovídaly pravé hodnotě dodávaného proudu. Nebyloť přece tendencí řečeného nařízení vládního, aby na úkor odběratelů nepaušalovaných obohacovalo lacinou dodávkou elektrické energie paušalisty, nebo dokonce, aby tyto nespravedlivě chránilo, nýbrž bylo jeho účelem zachrániti a udržeti existenci a provoz elektráren, třeba snad ne v zájmu jejich vlastníků a podnikatelů, nýbrž v zájmu veškeré veřejnosti, na nerušený provoz elektrárenský odkázané. Pak také sluší poznati, že odvolací soud nepochybil po stránce právního posouzení sporné věci, když usoudil, že je žalobní nárok po právu a když podle toho žalobě vyhověl.

Čís. 4087.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Nepřekonatelný odpor (§ 13 písm. i) rozl. zák.) nemusí býti vzájemným. Souhlasu druhého manžela k povolení rozluky jest v tomto případě potřebí ať rozluce předcházela rozvod nebo nepředcházela a ať od rozvodu uplynula již tři léta.

(Rozh. ze dne 6. srpna 1924, Rv II 373/24.)

Žaloba manžela o rozluky manželství pro hluboký rozvrat manželství a pro nepřekonatelný odpor, byla procesním soudem první stolice zamítnuta. Odvolací soud vyhověl žalobě, pokud